

Országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 7. § (1) bekezdése szerint a szakmai irányító miniszter legkésőbb az ellenőrzési időszakot megelőző 45. napig országos hatósági ellenőrzési tervet készít az irányítási jogkörébe tartozó feladatok tekintetében a fővárosi és megyei kormányhivatalok által lefolytatandó hatósági ellenőrzésekről, és gondoskodik annak az általa vezetett minisztérium honlapján történő közzétételéről.

A Korm. rendelet 7.§ (2) bekezdése szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal a szakmai irányító miniszterek által kiadott országos hatósági ellenőrzési tervek alapján készíti el a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szerinti hatósági ellenőrzési terveit az ellenőrzési időszakot megelőző 15. napig.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1.§ (3) bekezdés szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a gyermek és ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) gyakorolja.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sznyr.) 5. § (1) bekezdése szerint a működést engedélyező szerv feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a szociál- és nyugdíjpolitikaért felelős miniszter gyakorolja.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 6/A. §-ának (6) bekezdése szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal e rendelet szerinti szociális feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az Áht. 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a szociál- és nyugdíjpolitikaért felelős miniszter gyakorolja.

Jelen országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei által készítendő hatósági ellenőrzési tervek szakmai minimum tartalmát határozza meg.

Az ellenőrzési terveket a szakmai irányító miniszter által meghatározott szakmai szempontok figyelembe vételével kell összeállítani.

a) Az ellenőrzési tervben meg kell határozni a tárgyidőszakban lefolytatni tervezett ellenőrzések számát és típusát.

a.1. Az elsőfokú államigazgatási szervek gyámhatósági ügyekkel kapcsolatos (ideértve a gyermekvédelmi pénzbeli ellátásokat is) hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).

a.1.1. Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi gyámhivatal tevékenysége átfogó ellenőrzésre, és valamennyi jegyző tevékenységének jogszerűsége ellenőrzésre kerüljön.

a.1.2. Az adott évre vonatkozó országos ellenőrzési tervben meghatározott kiemelt területeken téma-, cél- és utóvizsgálat lefolytatása szükséges. Az egyes vizsgálatok szempontjait a c) pont ismerteti.

a.2. Az elsőfokú államigazgatási szervek szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos **hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan** az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).

Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi járási hivatal tevékenysége – az adott évre vonatkozó éves ellenőrzési tervben meghatározott kiemelt területeken – törvényességi és szakszerűségi ellenőrzés keretében ellenőrzésre kerüljön. A 2018. évi kiemelt területeit a c.4. pont ismerteti.

a.3. A szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi **szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez** kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő szolgáltatók, intézmények megnevezését (havi bontásban). Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább az Sznyr.-ben meghatározott gyakorisággal valamennyi szolgáltató, intézmény ellenőrzésére sor kerüljön. Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a szolgáltató, intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. A 2018. évi ellenőrzések során követendő kiemelt szempontokat a c.2. pont tartalmazza.

b) Az ellenőrzési tervben a tervezett ellenőrzésekre vonatkozó információk legszélesebb körét nyilvánosságra kell hozni, oly módon, hogy ez az ellenőrzések hatékonyságát ne veszélyeztesse.

Az elsőfokú államigazgatási szervek hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan, továbbá a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza az **ellenőrzés módját** (helyszíni ellenőrzés, adat- és információkérés, iratellenőrzés stb.). Szükség szerint az ellenőrzési terv meghatározza az ellenőrzés alapjául szolgáló dokumentumok típusát.

c) Az ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell a vizsgálat tárgyára vonatkozó azon információkat, amelyek alapján az ellenőrzött hatóságok és intézmények biztosítani tudják az ellenőrzés sikerességéhez szükséges feltételek rendelkezésre állását. Az ellenőrzési tervben általános vizsgálati szempontként meg kell határozni, hogy mely jogszabályok alkalmazásának vizsgálatára kerül sor. Ismertetni kell továbbá a célvizsgálat speciális szempontjait.

2018. tárgyévben a hatósági és szolgáltató tevékenységek ellenőrzése során kiemelt cél az alábbi szakmai szempontok vizsgálata.

c.1. A gyámügyi igazgatás tekintetében 2018. évben kiemelt cél a gyermeki és ügyféli jogok biztosítása érdekében az alábbi tevékenységek ellenőrzése:

c.1.1. Témavizsgálat – A települési önkormányzat jegyzője szűnidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódó tájékoztatási kötelezettségének teljesülése

- Vizsgált időszak: 2017. január 1. – 2017. december 31.
- Vizsgálat módszere: adatszolgáltatás arról, hogy a települési önkormányzat jegyzője milyen módon tett eleget a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. § (1)-(7) bekezdéseiben foglalt tájékoztatási kötelezettségének (szűnidei gyermekétkeztetés lehetőségéről való tájékoztatás a tárgyév május 15. és szeptember 15. napjáig, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapításával egyidejűleg; a család- és gyermekjóléti szolgálat értesítése a tájékoztatás címzettjeiről; a család- és gyermekjóléti szolgálat által végzett személyes megkeresések; a helyben szokásos módon, valamint az intézményi gyermekétkeztetést biztosító intézményeken keresztül történő tájékoztatás).
- Határidő: 2018. június 30.

c.1.2. Célvizsgálat – A gyámhatóság által a gondnokság alá helyezett személyek ügyében bírósági felülvizsgálat hivatalból történő kezdeményezése, a jogszabályban előírt ütemezés szerint [Ptké. 6.§]

- Vizsgált időszak: 2017. január 1. – 2017. december 31.
- Vizsgálat módszere: meghatározott szempontok (1. számú melléklet) szerinti adatszolgáltatás
- Határidő: 2018. február 15.

c.1.3. Célvizsgálat – A gyermekvédelmi gyám és helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelésének gyakorlata és tevékenységének felülvizsgálata 2017. évben

- Vizsgált időszak: 2017. január 1. – 2017. december 31.
- Vizsgálat módszere: meghatározott szempontok (1. számú melléklet) szerinti adatszolgáltatás
- Határidő: 2018. március 31.

c.1.4. Célvizsgálat – A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése

- Vizsgált időszak: 2017.01.01. – 2017.12.31.
- Vizsgálat módszere: a fővárosi és megyei kormányhivatalok gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi) kerületi hivatalainak, mint elsőfokú gyámhatóságoknak a megadott témában folytatott eljárásainak tételes ellenőrzése alapján elkészített beszámoló és adatszolgáltatás, amely különösen a 1. számú melléklet szerinti szempontokra terjed ki.
- Határidő: 2018. szeptember 30.

c.2. A szociális és gyermekjóléti szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez kapcsolódóan meg kell határozni, mely jogszabályi előírások érvényesülésének vizsgálatára kerül sor, és az előírásoknak nem megfelelő működés esetén meg kell jelölni az egyes alkalmazható szankciókat.

A 2018. évi rendes ellenőrzések keretében kiemelten kell vizsgálni a szociális étkeztetést nyújtó engedélyesek működését az alábbi szempontok mentén:

- az ellenőrzött engedélyes ellátási területének megjelölése mellett a biztosított étkeztetés adagszáma, - amennyiben rendelkezésre áll erre vonatkozó adat - településenkénti bontásban;
- amennyiben az ellenőrzött engedélyes ellátási területén szociális étkeztetést nyújtó más engedélyesek is működnek, úgy azok ellátási területének megjelölése mellett a biztosított étkeztetés adagszáma, - amennyiben rendelkezésre áll erre vonatkozó adat - településenkénti bontásban;
- az ellenőrzött engedélyes ellátási területén az önkormányzat alkotott-e a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. § (2) bekezdése szerinti rendeletet a jogosultsági feltételekről;
- a nem állami, egyházi fenntartású engedélyes - ideértve az ellátási szerződéssel nem rendelkezőket is - a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ellátási területén az önkormányzati rendelet(ek)nek megfelelően jár-e el a rászorultság megállapításakor;
- a szociális étkeztetést nem saját maga nyújtó önkormányzat a területén működő valamennyi szociális étkeztetést biztosító fenntartóval kötött-e ellátási szerződést;
- amennyiben az ellenőrzött engedélyes egyéb főzőhelyre kért bejegyzést, mi volt ennek oka;

Az ellenőrzéseket úgy kell ütemezni, hogy a szociális étkeztetést nyújtó engedélyesek ellenőrzésére 2018. I. félévében sor kerüljön. A tapasztalatokról szóló beszámolót **2018. június 30-áig** kell megküldeni a veronika.andraczi-toth@emmi.gov.hu e-mail címre.

A 2018. évi rendes ellenőrzések során - a gyermeki jogoknak a gyermekek napközbeni ellátása során történő érvényesülésének érdekében - a kijelölt szakmai, módszertani szervezetekkel történő együttműködést fokozottan szükséges vizsgálni. A tapasztalatokra az éves hivatali beszámolóban szükséges kitérni.

c.3. A gyermekvédelmi szakellátás vizsgálata során kiemelt terület:

c.3.1. Témavizsgálat – A működést engedélyező szerv az otthont nyújtó és az utógondozói ellátást biztosító gyermekvédelmi szakellátási intézmények éves ellenőrzése során vizsgálja az elhelyezés téri és tárgyi feltételeit, továbbá a teljes körű ellátás, szükség szerinti ellátás részét képezően a gyermekek, fiatal felnőttek szabad levegőn tartózkodásának, sporttevékenységének, művészeti tevékenységének, tehetséggondozásának és felzárkóztatásának feltételeit és gyakorlatát.

- Vizsgált időszak: 2017. január 1. – 2018. június 15. napjáig megtartott ellenőrzés időpontjáig
- Vizsgálat módszere: valamennyi vonatkozó iratanyag – különösen az egyéni gondozási nevelési terv és az utógondozói ellátásban részesező fiatal felnőttel kötött megállapodás – vizsgálata, helyszíni ellenőrzés, gyermekkel, fiatal felnőttel, az ellátást biztosító intézmény, hálózat képviselőjével és a gyermekvédelmi gyámmal folytatott beszélgetés.
- Határidő: **2018. június 30.**

c.3.2. Célvizsgálat – A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó ápoló-gondozó intézményben elhelyezett nevelésbe vett kiskorúak számára biztosított teljes körű ellátás vizsgálata

- Vizsgált időszak: 2017. január 1. – 2018. márciusában megtartott ellenőrzés időpontjáig
- Vizsgálat módszere: valamennyi vonatkozó iratanyag – különösen az egyéni gondozási nevelési terv, helyzetértékelés – vizsgálata, helyszíni ellenőrzés, a gyermekkel, az ellátást biztosító intézmény képviselőjével, a gyermekvédelmi gyámmal és a gyermekjogi, ellátójogi képviselővel folytatott beszélgetés eredményeként az 1. számú melléklet szerinti szempontsor alapján elkészült beszámoló megküldése és adatszolgáltatás.
- Határidő: **2018. április 20.**

c.4. A szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatban kiemelt terület:

c.4.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályi előírások érvényesülésének vizsgálata a települési önkormányzat jegyzője esetében, különös tekintettel:

- az egy főre jutó jövedelem számítására [kiemelten ellenőrizve a Gyvt. 5. § r) pontjának, 19. § (2)-(5) bekezdésének, 131. § (2) bekezdésének és az Szt. 4. § (1) bekezdés a) pontjának és 10. § (2)-(5) bekezdésének az együttes érvényesülését]
- a gondozó családba tartozó személyek számának meghatározására [Gyvt. 19. § (4)-(5) bekezdése, Gyer. 66. § (1)-(3) bekezdése],
- a családbafogadó gyám gyámsága alá helyezett gyermekre tekintettel kért jogosultság megállapítása során a Gyvt. 19. § (5) bekezdésének és a Gyer. 66. § (3) bekezdésnek alkalmazására,

- nagykorú jogosult esetében az általános jogosultsági feltételek mellett a speciális jogosultsági feltételek vizsgálatára [Gyvt. 20. § (1)-(2) bekezdése]
- a jogosultság időtartamának meghatározására [vizsgálva az előző jogosultság időtartamának fennállása alatt benyújtott új kérelem esetén alkalmazandó speciális szabály érvényesülését is].

- Vizsgált időszak: 2017. január 1.-2017. december 31.
- Vizsgálat módszere: adatkérés és iratanyag vizsgálata, szükség esetén helyszíni ellenőrzés
- Határidő: a megállapítások eredményeit (a tapasztalt típushibák részletes bemutatásával) 2018. július 31-ig kérjük megküldeni az stf@emmi.gov.hu e-mail címre.

Az ellenőrzést lehetőség szerint valamennyi jegyzőt érintően és a vizsgált időszakban keletkezett ügyek teljeskörű (ha az ügyiratok száma meghaladja a 10-et, akkor legalább 10 db ügyirat) áttekintésével kell elvégezni.

c.4.2. Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságra vonatkozó jogszabályi előírások érvényesülésének vizsgálata valamennyi járási hivatal esetében.

- Vizsgált időszak: 2017. április 1.- 2017. december 31.
- Vizsgálat módszere: iratanyag vizsgálata, szükség esetén helyszíni ellenőrzés
- Határidő: A megállapítások eredményeit 2018. július 31-ig kérjük megküldeni az stf@emmi.gov.hu e-mail címre.

d) Az ellenőrzési terv összefoglalóan tartalmazza az előző tárgyévi ellenőrzések tapasztalatait, illetve azt, hogy ezen tapasztalatok mennyiben befolyásolták a tárgyévi ellenőrzési terv kialakítását.

e) A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei ellenőrzési terveiket honlapjukon közzéteszik.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére szóló 2018. tárgyévi hatósági ellenőrzési tervet jóváhagyom és közzétételéhez hozzájárulok:

Budapest, 2017. október 31.

Czibere Károly

